

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația:
ARAD, STRADA EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

Semen est sanguis...

Sfânta Scriptură — Adevărul scris — ne arată calea care duce la înviere.

Grea și spinoasă, această cale a fost străbătută, magistral și majestos, de Dascălul lumii, Mântuitorul nostru Iisus Hristos, care a fost cea mai măreață și mai distinsă figură din lume.

Propovăduirea Sa, în decursul celor trei ani și jumătate, se cristalizează în jurul unui punct central: Învierea prin jertfă! Cuvintele Sale: „Nu este mai mare dragoste decât să-și dea cineva viața pentru prietenii săi” (Ioan 15, 13), sunt cuvinte cari vor rămâne deapaururi neînțelese de cei ce sunt din lumea aceasta, rămânând hrană sfântă, pentru toți secolii, a celor ce „nu sunt din lume” (Ioan 15, 19), a celor ce sunt „din Dumnezeu” (Ioan 1, 13), a celor ce au dreptul „să se facă copii ai lui Dumnezeu” (Ioan 1, 12), prin credință. Ceilalți, oricât de numeroși vor fi, vor avea tristul rol de călăi, de a persecuta pe cei pe care nu-i vor putea pricepe *niciodată*. „Dacă ați fi din lume, lumea ar iubi ce este al ei; dar pentru că nu sunteți din lume, și pentru că Eu v’am ales din mijlocul lumii, de aceea vă urește lumea” (Ioan 15, 19).

Veacurile ce s’au perindat dela rostirea acestor cuvinte, pline de adevăr, și până azi, n’au făcut altceva decât să confirme exactitatea lor.

„Va veni vremea când oricine vă va ucide să creadă că aduce o slujbă lui Dumnezeu!” (Ioan 16, 2). Să medităm profund și prelung asupra acestor cuvinte și să descifrăm înțelesul tainic și adevărat al lor!...

Vremurile au venit mai curând de cât s’ar fi așteptat Ucenicii Mântuitorului. Istoria nu cunoaște moarte naturală decât pentru sf. Ioan; toți ceilalți Apostoli au trecut la cele veșnice prin moarte violentă; dar neînfricați au primit-o, având exemplul clasic al Divinului lor Invățător, cu toate că mai înainte, pe când Hristos le vestea patimile și moartea Sa, Petru L-a luat deoparte și L-a mustrat zicându-I: „Doamne, să Te ferească Dumnezeu! Să nu Ți se întâmple așa ceva!”

(Matei 16, 22), iar când s’a văzut puși în față faptului prinderii Mântuitorului, a tras sabia din teacă și a tăiat urechea unuia din slujitorii jidovilor. Și... iată-i că toți se dau bucuroși morții pentru Hristos și învățătura Sa, ce avea să prindă, în ciuda oprimanților, rădăcini tot mai adânci și care singură va cuprinde toată lumea, deoarece este singura care emană dela Dumnezeu, care este Adevărul. „Eu sunt: Calea, Adevărul și Viața” (Ioan 14, 6), a spus Mântuitorul.

Cuvintele dumnezești ale Mântuitorului Hristos, în loc să fie primite de „cei ce sunt din lume”, au fost taxate drept elucubrații de nebun (Ioan 10, 20); și neputându-le suferi, L-au dat morții.

Dar... așa a trebuit să se întâmple, pentru că să se poată clădi, pe sângele Său, *cea mai măreață zidire*, pe care nici porțile iadului nu o vor putea birui (Matei 16, 18), *Biserica creștină*.

„Nicăiri nu este prețuit, un prooroc, mai puțin decât în patria lui” (Matei 13, 57) a spus Mântuitorul, când a văzut că învățătura Sa nu e ascultată și minunile Sale nu sunt crezute.

Preparativele erau gata; și Golgotha primește să fie altarul celei mai înfricoșate jertfe: jertfa Dumnezeului-Om, Iisus Hristos!

Un act se încheie aci: tragedia Jertfei! De aci începe un alt act: măreția Învierii!...

„Cine își iubește viața, o va pierde; și cine își urește viața în lumea aceasta, o va păstra pentru viața cea veșnică” (Ioan 12, 25). „Adevărat, vă spun, că dacă grăuntele de grâu, care a căzut pe pământ *nu moare*, rămâne singur; dar *dacă moare, aduce roadă multă*” (Ioan 12, 24).

Avem aici un adevăr, care, mai mult decât de oricine, este cunoscut de noi Românii, în zilele acestea. Adevărul imaculat cuprins în ele l-am experimentat, cum niciun popor din lume nu l-a experimentat.

Suntem încă stropiți de sângele cald al morților noștri, pe care îl simțim umed-moale pe fețe și mâni și duhurile lor plutesc aproape de noi, pe cerul românesc și sălășluiesc în noi pentru

veșnicie, îndemnându-ne să le păstrăm memoria pură și să ne ridicăm la înțelesul sublim al jertfei, care singură este chezașă credincioasă actului-scop: Invierea, iar dacă e nevoie, să le urmăm, *neșovăitori*, pilda!...

Atunci când creștinii erau persecutați mai aspru, în veacurile primare, s'a ridicat un glas (Tertulian), care a tunat peste veacuri, adevărul etern cuprins de jertfă: *Semen est sanguis, sămânță este sângele!*

Voia, prin această afirmare categorică, să desfunde urechile persecutorilor nătângi, să înțeleagă că sângele vărsat al creștinilor, este sămânță pentru noi creștini!

Zadarnic însă, căci operatorii drăcești de reprimare, nu se puteau ridica la înțelesul înalt al acestui adevăr psihologic. Zadarnic însă, căci setoși de sânge autorității regimului păgân nu pricepeau nici cuvintele lui Gamaliel — de care unii vor fi avut știință — care zicea, când jidovii persecutau pe Apostoli: „Nu mai necăjiți pe oamenii aceștia, ci lăsați-i în pace! Dacă încercarea sau lucrarea aceasta este dela oameni, se va nimici; dar dacă este dela Dumnezeu, n'o veți putea nimici. Să nu vă pomeniți că luptați împotriva lui Dumnezeu“ (Fapte 5, 38, 39).

La fel s'a întâmplat cu noi Românii.

„Fost-a om trimis dela Dumnezeu...“ (Ioan 1, 6). Am avut și noi un om trimis dela Dumnezeu..

Adevărurile rostite de acest om, cari se văd azi a fi profetii curate, au fost nesocotite de mințile tâmpe ale unor oameni cari n'aveau nimic comun cu Neamul nostru, afară doar de nenorocul acestuia din urmă de a-i fi avut vremelnici uzurpatori-conducători. Ba nu numai atât! Ci în orbeala lor, l-au omorât! „La ai săi a venit și ai săi pe dânsul nu l-au primit“ (Ioan 1, 11).

Impinși de Lucrul cel Necurat, nu s'au oprit nici aci. Voiau să înmormânteze pe toți fiii — cei mai buni ai unei Națiuni și cu ei însăși Națiunea! Dar...

Stejarul tânăr, chiar dacă e tăiat, lasă în urma lui sumedenie de mlădițe, care la rândul lor vor fi stejari falnici!...

Iată, lume, lume românească, lume întreagă, înțelesul cuvintelor: *Semen est sanguis = sămânță este sângele!*...

...Să nu se apropie de Mișcarea Legionară acela ce e cu sufletul necurat, care nu va putea pricepe adevărul acestor lucruri, deoarece judecata Cerului se va pronunța în contra lui și judecata istoriei va fi nepărtinitoare cu el.

FL. CORAȘ
stud. teolog

Vechea vrășmășie

Cea dintâi veste despre Preacurata și pururea Fecioara Maria ne-o dau cuvintele despre vrășmășia dintre femeie și dintre șarpe. Păcatul strămoșesc era făcut și alungarea din raiu a celor dintâi oameni începuse. Dumnezeu a grăit șarpelui: *Vrășmășie voi pune între tine și între femeie, între sămânța ta și sămânța ei; aceasta îți va zdrobi capul, iar tu-i vei înțepa călcâiul.*

Femeia cea dintâi, Eva, s'a făcut pricina căderii, iar Domnul vestește că pricina smulgerii din păcat și a înălțării va fi femeia, Născătoarea de Dumnezeu.

Pictorii ne înfățișează alungarea din raiu în multe feluri. Cea mai frumoasă icoană însă ne o dau așa: Adam și Eva părăsesc grădina raiului plângând. Alături de ei șarpele se târește încolăcindu-se, svârcolindu-se în pulbere. Heruvimul cu sabie de flacără văhăitoare păzește drumul către pomul vieții. Drumul apucat de cei alungați duce prin pustiu, în care cresc numai spini și mielul e sfâșiat de fiară. Prin lacrimile lor cei dintâi oameni au o vedenie luminoasă. Undeva departe, poate în văzduh, poate în adâncul sufletelor lor, se zărește chipul unei mame, ținându și în brațe copilul, iar cu picioarele călcând pe capul șarpelui.

De fapt, împreună cu alungarea din raiu, sunt înfățișate două vrășmășii. Una între femeie și șarpe, alta între femeie și Dumnezeu.

Cea dintâi femeie, Eva, îndemnată de șarpe, a vrut să aibă ochii deschiși, să fie liberă, emancipată, să mănânce din rodul pomului oprit, să guste din toate plăcerile, să cunoască binele și răul, să fie ca Dumnezeu. Cu acest gând ce nu voia să cunoască margini, nici opreliște, nici poruncă; în această părere că stăvilarul ar fi zid de temniță și nu o întocmire care ferește de căderea în prăpastie; în părerea că opreliștea ar fi numai din asprime și nu dintr'o nețărmită iubire, iar porunca ar fi lanțul și cătușele sclăviei și nu purtarea de grije a lui Dumnezeu, femeia cea dintâi, în loc să fie ca Dumnezeu s'a pus în vrășmășie cu Domnul, s'a făcut roaba șarpelui și pricina căderii neamului omenească.

Preacurata Fecioara Maria văzând că arhanghelul nemuritor i se închină în cuvinte, pe care n'a fost limbă de muritor să le întreacă și auzind că va fi Maica celui Preaînalt, a cărui împărăție nu va avea sfârșit, nu s'a mândrit, nu s'a semețit, ci plină de smerenie a răspuns: *Iată roaba Domnului. Ea este aleasă să fie vrășmașa șarpelui.*

Cele două vrășmășii sunt nu numai vechi, ci mai sunt până în zilele noastre, mereu nouă, mereu înnoite. Între aceste două vrășmășii s'a sbătut și se va sbate neamul omenească până în cea mai mică parte a sa. A căzut, a dege-

nerat când s'a lăsat rob de sclava plăcerilor. A crescut, s'a întărit și s'a înălțat, când a fost purtat în brațe și de de mână de roaba Domnului. Femeile, mamele din toate vremile au fost pricina căderii, sau pricina înălțării în familie, în stat. Când ele și-au prețuit haina mai mult decât trupul și trupul mai mult decât sufletul, când ele s'au făcut sclave plăcerilor și vrăjmașe ale rânduiei dumnezeiești, soțul a fost fără soție, copiii fără mamă și familia fără suflet. Și atunci, de-ar fi în palate și în străluciri ca într'un paradis, o împresoară numai pustiul și mocirla. De-ar fi însă femeia în colibă, dar își prețuește soțul și copiii, dacă se face sufletul familiei și sufletul și-l pune pentru grija de sufletele din familie, dacă se face roaba lui Dumnezeu, coliba se face în raiu și poate să cuprindă toată fericirea.

Binecuvântarea și blestemul familiei, înălțarea și căderea neamului sunt puse în mâinile mamelor, femeilor. Și vremea și neamul și mai ales Dumnezeu vă cere să alegeți: „Cine nu este cu mine, este împotriva mea și cine nu a-dună cu mine, risipește” (Matei 12, 30). Alegeți: cu șarpele spre prăpastie, sau cu Dumnezeu spre culmea cea mai înaltă.

F. C.

Influența incorectitudinilor și neglijențelor din administrația bisericească asupra vieții religioase-morale a poporului.

Studiul pentru organizarea Bisericii noastre ort. române cuprinde în sine modalitățile după cari Biserica își exercită drepturile sale autonome de a reglementa, conduce și administra afacerile religioase-morale, culturale, fundamentale și epitropicești, prin organele sale executive și reprezentative.

Administrația bisericească este cadrul, prin care se asigură mersul normal al organismului bisericesc; ea creează mijloacele materiale pentru prosperarea Bisericii și instituțiilor ei culturale. Deci ea nu este un scop, ci un mijloc pus și utilizat în serviciul Bisericii.

Prosperarea Bisericii este condiționată de neîmpiedecata funcționare a tuturor elementelor personale și sociale din organismul Bisericii; de colaborarea armonioasă a clerului și poporului; de felul cum știm să armonizăm afacerile administrative și materiale cu chestiunile religioase-morale și culturale ale poporului.

Administrația bisericească trebuie să fie străbătută de caracterul moral al Bisericii; iar activitatea pastorală și spirituală a preotului trebuie să fie străbătută și încălzită puternic de conștiința misiunii și dragostea chemării — și trebuie să fie ordonată, metodică și disciplinată.

Nu e mai puțin adevărat, că în parohie, preotul este sufletul conducător și legătura de

unitate în conducere și în fine, că datoria preotului, în primul rând, este să-și creeze în parohie o atmosferă de dragoste creștinească, de pace și de bună înțelegere, pentru că într'o atmosferă viciată de disordini, certe și dușmăanii, nu poate fi vorba de nici o prosperare a Bisericii și cu atât mai puțin de mântuirea sufletelor.

Aceste sunt adevăruri indiscutabile și fără putință de contestație.

Cu toate acestea, sunt unii preoți cari nu se simt obligați a da administrației bisericești atențiunea cuvenită, cari cred că între administrația bisericească și activitatea pastorală a preotului nu este nici o legătură și că poate fi cineva un bun păstor sufletesc, fără a se ocupa serios și cu administrația bisericească.

Acești preoți nu înțeleg scopul administrației bisericești și uită, că preotul — pe lângă îndatoririle sale pastorale, — este și conducător al Oficiului parohial, președinte al corporațiilor parohiale și este un preot al „bisericii poporului”.

Preotul, ca părinte spiritual și învățător al poporului trebuie să învețe poporul la ordine, disciplină, curățenie trupească și sufletească, la muncă cinstită și punctualitate. Aceste virtuți sunt elementele moralei creștine, pe care trebuie să le aibă în vedere și să le practice și în administrația bisericească, pentru că disordinile, incorectitudinile și neglijențele din administrația bisericească influențează în mod dezastruos viața religioasă-morală a poporului.

Să vedem câteva exemple!

1. Preotul la finea fiecărui an trebuie să compună lista membrilor Adunării parohiale pentru anul viitor, cu stricta observare a Regulamentului în vigoare.

Dacă la compunerea listei preotul procedează superficial și incorect, dacă în lista nouă nu induce pe toți cei îndreptățiți, atunci la ședințele Adunării parohiale, poporul cu mâhnire și revoltă sufletească constată, că unii îndreptățiți — chiar fruntași fiind, sunt respinși dela votare, pentru că nu sunt luați în listă; iar alții neîndreptățiți — luați fiind în listă, — sunt admiși la votare.

Faptul, că cei rămași afară din listă, fie din necunoștință de cauză, nu s'au folosit de dreptul de apel, nu scuză neglijența și superficialitatea preotului.

Poporul se agită, protestează și își pierde încrederea în dreptatea, ce i-se face în Biserică. Slăbește legătura duhovnicească dintre preot și credincioși. Cu ce autoritate ar mai putea predica acest preot și cu ce drept ar mai putea cere jertfe materiale dela enoriași pentru susținerea organismului bisericesc?

2. Se face alegerea deputaților mireni în Adunarea eparhială. Dacă procesul verbal de votare

este greșit redactat; dacă sigilarea plicului, — în care se pune procesul verbal și buletinele de votare, — se fac cu desconsiderarea formelor legale, alegerea se dificultează și voturile date nu se iau în considerare la scrutiniu. Intreaga comună se simte adânc jignită și rușinată că voturile ei au fost respinse, neluându-se în considerare — din vina preotului.

În astfel de împrejurări penibile, ce ar mai putea face acest preot pentru edificarea sufletească a enoriașilor săi?

3. Neinducerile regulate și corecte în matriculele bisericești încă provoacă mari nemulțumiri în popor, pentru că, din vina preotului, partea interesată în cauză trebuie să ceară rectificarea respectiv înregistrarea ulterioară a cazului neindus; ceea ce reclamă timp și osteneală și de regulă cauzează și pagube materiale și morale părții interesate. Asemenea cazuri întăresc poporul în convingerea, că matriculele bisericești nu se poartă regulat și corect.

4. Biserica, pentru trebuințele ei multiple, are lipsă și de mijloace materiale, precum armata are lipsă de armament material pentru ca să poată apăra patria. Prin urmare administrarea corectă a averilor bisericești este o chestiune importantă a Bisericii. Incorectitudinile și neglijențele din administrația averilor, fondurilor și fundațiilor, sunt un izvor permanent de nemulțumiri, certe și neînțelegeri în corporațiuni. Preotul devine odios și își pierde toată încrederea înaintea poporului.

Deci preotul trebuie să dea administrației bisericești toată atențiunea cuvenită, conform Statutului de organizare a Bisericii ort. române, cu atât mai mult cu cât administrația bisericească face parte integrantă din îndatoririle lui oficiale.

Mihai Păcățian

Dostoiewski și opera sa (După Zdziechowski)

Concepția dualistă contribuie să desvolte în om energiile morale. După expresia unui istoric de religii, a trăi înseamnă a lupta contra răului, a face ca Ormuzd să triumfe contra lui Ahriman. Dualismul persan avea o nuanță optimistă și bine pronunțată; la Komiakov am văzut același optimism în concepția sa despre Biserică și în credința neclintită în misiunea poporului rus, care, fidelă Bisericii ortodoxe și depozitară tradițiilor, este chemată să regenereze Europa căzută în raționalismul arid al Bisericii dela Roma și față de reacțiunile protestante contra romanismului.

La Komiakov sentimentul puterii răului, care-i tendința dualismului, dispare în flacărele vi-

sului mesianic. În contradicție cu mesianismul său. Soloviev deplânge păcatele Rusiei și nu se lasă orbit de prestigiu politic. Răul îi apare în toată orăciunea lui. Răul este moartea, moartea este consecința păcatului, iar păcatul este revolta contra lui Dumnezeu. Supunerea la principiul infernului, Soloviev îl concepe sub forma unui principiu întunecos, care-i Diavolul. Lumea este pradă păcatului și morții. Mântuitorul neamului omenesc singur a învins moartea. Învierea Sa este garanția morală a învierii și a vieții eterne, a tuturor acelor care sunt alături de El. Soloviev a transpus triumful vieții asupra morții dincolo de lume. Filosofia sa ajunge la apocaliptism în „Istoria lui Antichrist“, pe care Bardiaef o consideră ca pe o capodoperă, în care adevărul profetic se manifestă cu o putere tot mai mare.

Mickiewiz a lăsat în urma lui cea mai pesimistă dintre religii: budismul, cea mai pesimistă filosofie, a lui Schopenhauer. Budismul este ateu, neagă Ființa și nu cunoaște decât eterna devenire, care-i o eternă iluzie, o eternă suferință: *Nirvana*. Schopenhauer nu neagă Ființa, ci concepe principiul Ființei ca și o Voință oarbă. Mickiewiz concepe Ființa ca și pe Dumnezeu cel viu, care-i: *Tarul*. Dumnezeu este deci răul absolut, existența infernului etern.

Dostoiewski a penetrat toate fibrele sensibile ale sufletului omenesc, toate decăderile, întreaga depravare a omului. Problema răului stă în substanța însăși, care-i fondul naturii umane. Aceasta-i suferința patriei. Poeții poloni Krasinski, Mickiewiz și Slowacki — au protestat contra nedreptăților, contra dreptului celui mai tare, contra aspectului răului în domeniul politic.

„Idea de Dumnezeu, spune Dostoiewski prin gura lui Ivan Karamazov, este sfântă, mișcătoare, frumoasă, ea face cinste omului, este greu de înțeles cum a intrat în creierul răutăciosului și mârșavului animal. Și acest mârșav animal este opera lui Dumnezeu. Eu accept pe Dumnezeu spune același Ivan Karamazov, îl accept cu toată înțelepciunea, cu tot scopul său, care ni e total necunoscut: cred în ordine, într'un sens al vieții, într'o armonie eternă, care într'o zi ne va uni pe toți, cred în Cuvânt care-i Dumnezeu și spre care aspiră toți cei cari trăesc — dar lumea creată de Dumnezeu, aceasta n'o accept“. Încă un pas și ideea de Dumnezeu va fi identică cu răul. Și Dostoiewski fără ezitare e de părerea acestui principiu.

Mickiewicz înclina spre o concepție evolutivă a răului, așa cum o concepuse și Fer. Augustin, care a fost primită și de Biserica catolică. Dumnezeu este Ființa; Ființa și Binele sunt una; deci răul este ne-ființa. Pentru Dostoiewski „răul este Rău“, un principiu pozitiv, o putere concretă și teribilă.

Frații Karamazov este opera cea mai puternică a lui Dostoiewski; el a purtat-o ani de-a rândul în gândirea și inima sa, a făcut-o și a refăcut-o mereu. Chestiunea principală a fost existența lui Dumnezeu. Și „legenda Inquisitorului” este sufletul romanului. Două sentimente se ciocnesc: o sete infinită de Dumnezeu și o revoltă pasionată contra operei lui Dumnezeu. Imposibil ca să le conciliem, degeaba am căuta, niciodată o gândire mai dezolantă n'a trecut prin creierul unui scriitor.

In decursul unei conversații, Ivan Karamazov înfățișează piosului său frate Aliosa, un tablou emoționant al suferințelor. „Voi îmi vorbiți despre Dumnezeu, de un plan divin, de o viitoare armonie universală. Ei bine, eu resping armonia voastră”. „Armonia voastră, spune Ivan, e prea scumpă, eu rămân cu suferințele mele, cu indignările; eu prefer ca să-i plâng copiii martirizați, decât să contemp lu triumful Binelui”...

Discursul lui Ivan Karamazov este un preludiv al „Legendei”; el o explică. In discursul „Marelui Inquisitor”, superb ca tărie, Dostoiewski vorbește despre lumea în care noi trăim și care-i opera Satanei, iar civilizația este opera sa. Legea enunțată de Hristos, în loc ca să-i îmblânzească pe oameni, i-a făcut mai nenorociți, fiindcă nivelul moral și intelectual a decăzut mai mult. Aceasta a fost scopul Bisericii catolice. Istoria acesteia este o tragedie groaznică. Dar nu acesta-i ultimul cuvânt al lui Dostoiewski.

„Multe lucruri ne spune el prin gura călugărului Zosima, ne sunt ascunse în această lume, dar noi posedăm prin grația lui Dumnezeu senzații misterioase și trăim într-o lume infinit de superioară”...

Or, Ivan Karamazov este un desrădăcinat, ceea ce înseamnă după autorul rus: un civilizat european. Civilizația a făcut ca să piardă sensul misterului și sentimentul dependenței față de Dumnezeu, pe care fratele său Aliosa l-a păstrat intact și pe care Ivan nu-l vede...”

Patriotismul rusesc se distinge de al tuturor celorlalte popoare europene. Națiunile europene cu toate antipatiile lor mutuale, se simt membre, ale aceleiași familii, unite printr-o civilizație comună. Europa nu numai că-i străină Rusiei, dar îi inspiră desgust... Toată civilizația europeană i-a inspirat un desgust lui Dostoiewski — spunând că „poporul nostru este mai nobil, mai creștin, mai capabil și complet”.

Prof. C. Rudneanu

Tălmăciri și parafraze

Nu te-ascultă!

Grija de sine ajunge la urma urmei cea mai grea dintre robii. Ingrijirea eului, e ingrijirea spoielei noastre vulnerabile.

Să te deslepești, însemnează să trăești cu adevărat. Să te lepezi de tine, însemnează să trăești din belșug, să ajungi să te bucuri de toate bucuriile fără să atârni însă de vreunul dintre ele.

Doamne! cum ne'ncurcă omulețul acesta numit „noi”! Ne'mpiedecă mai mult pe noi decât pe alții. Erlöse uns von dem Selbstübel!

Cunoaște-te, dar nu te asculta! Aleargă înainte, dar nu te întreba.

Dureri pustitoare

Câteodată, o patimă oarecare, nu-i decât o virtute rătăcită. Ca și beutura bună care stricându-se se preface 'n otravă.

Sunt oameni, cari după multă luptă, după multă suferință și dispreț îndurat, au dobândit cusururi respingătoare. Cusururile aceste sunt ca și rănille primite pe câmpul de onoare. Sunt vrednice de îngăduința noastră. Sunt nenorociri înaintea cărora trebuie să ne închinăm.

Gânduri hrănitoare

Lumea are tot ceea ce trebuie ființelor pe cari le cuprinde. Să caute numai fiecare ceea ce-i lipsește și va găsi.

Măncați ceea ce vă face bine. Luați ceea ce vă reîmprospătează sufletul și vi-l întărește.

— Dar dacă ceea ce gândesc e greșit și mă hrănesc cu închipuiri?

— Închipuirea, iluzia, nu hrănește. Ceea ce face bine sufletului nu-i în întregime greșit. Visul care nutrește sufletul, are în el o bună parte de adevăr. Realitatea care apasă sufletul și-l omoară nu poate fi decât o realitate înșelătoare, rău înțeleasă. Tot ceea ce slăbește sufletul e greșit și rău.

Mai de preț e o nădejde copilărească, care ridică și încurajează, decât o teamă băgătoare de seamă care te face să-ți lași brațele în jos.

Călcați peste șerpi...

Iată o vorbă pe care a spus-o El. Ghicesc în ea glasul păstorului meu.

Cei cari poartă în inimă un singur lucru: iubirea și un singur scop: mântuirea, sunt dăruiți de către Dumnezeu cu un scut mareț.

Da, am călcat și eu neștiutor, cu încredere, fără gând ascuns, ca un copil în mijlocul capcanelor și-a urilor cari stăteau de pândă. Și s'a întâmplat de-atâtea ori, că mergând drept pe această potecă arătată de inimă, am zădărnicit vicleniile cari nu le cunoaștem, am călcat fără să știu peste capetele scorpilor pe cari nu le vedeam.

O! să nu ziceți că singur răul e puternic în lumea aceasta și că cei buni, cei blânzi, cei binevoitori, cei cari cred în toate, nădăjduiesc în toate le iartă pe toate, sunt... „slabi cu duhul”, pierduți și părăsiți! Aceștia într'adevăr sunt trimiși ca și oile în mijlocul lupilor, dar păstorul lor veghează. Nu-s „tineri” pe cari focul din cuptor nu-i arde, nici Daniili pe cari gura leilor nu-i mănâncă, însă-s fiii lui Dumnezeu cari deși nu sunt feriți de rău sunt mântuiți de El întotdeauna.

(Va urma)

Pr. Gh. P.

Samarineanul milostiv

Al treilea tablou: omul ajutat.

Un samarinean sosi.

Dacă rănitul era un iudeu, — după cum crede cea mai mare parte dintre autori, — milostenia samarineanului este cu atât mai remarcabilă, căci între iudei și samarineni se interpuneau dușmăniile seculare. La cap. IV. v. 9. a sf. ev. a lui Ioan cetim că Iisus zicând către samarinean: „Dă-mi apă să beau“, femeia a strigat: „Cum ceri să bei, tu care ești iudeu, dela mine, care sunt samarineancă?...“ Iudeii, prin urmare, nu aveau legături cu samarinenii.

Se zice despre unele popoare că nu se pot înghiți unul pe altul. Este cazul: iudeii cu samarinenii. Un autor francz (Lagrange R. P.) zice: „Samarineanul este acolo pentru ca să creieze cazul unde exercitarea milosteniei deși este imposibilă, din pricina dușmăniilor de rasă, poate fi desăvârșită din toată inima“.

Acest samarinean, acest milostiv samarinean a fost — zice sf. Evanghelie — cuprins de milă. In el se afla o bunătate care nu o avuseră preotul și levitul.

Este de dorit să nu se mai repete și în epoca noastră o astfel de anomalie! Ar sta rău ca un preot să fie lipsit de compătimire și să-i trebuiască lecțiuni de milostenie de aiurea, dela laici, dela drumeții veniți din nu știu care Samarie. Să nu lăsăm să fim întrecuți în actele de milostenie de toți aceia, cari sunt simpli la vedere dar cu suflet mare.

Samarineanul milostiv turnă pe răni vin și unt-de-lemn. El avea, desigur, o mică farmacie portativă. Era într'adevăr necesar de a se recurge la o mică farmacie? Ce e mai natural că samarineanul avea o sticlă cu vin, atât de necesar într'o țară caldă și la un drum atât de lung? Vinul este o beutură obișnuită. Dacă un francez duce cu sine un ulcior de „pinard“¹⁾, când călătorește în plină vară, de ce trebuie explicat faptul atât de natural de a poseda o mică farmacie?

Vinul e explicabil; dar untul de lemn?

El este, deasemenea, întrebuițat în regiunile orientale. Este întrebuițat chiar și în părițile de de miazăzi.

Unii cititori ajungând la pasajul din parabolă cu untul de lemn și cu vinul, vor zice, poate: noi abandonăm toate aplicațiunile mistice și dacă rămânem în domeniul medicinei ne întrebăm: ce poate fi mai naiv decât a stropi rănilor cu unt de lemn și cu vin!

Doctorul Pol Demade din Bruxelles, care conduce de 29 ani revista „Grădina sănătăți“¹⁾ și care a scris o care intitulată: „Samarineanul milostiv“, a remarcat că acest samarinean era „la curent“ — cum am zice astăzi — în cele ale medicinei, și că astăzi fiecare medic trebuie să aprobe acest tratament. Untul de lemn este calmant iar vinul este un bun antiseptic, indicat peste tot pentru rănilor cari amenință cu infectarea. Natural, nu trebuie vărsat peste aceste răni vre-o learcă de vin, ci numai vin bun și curat. Acelaș medic afirmă că bandajul îmbibat în vin vechi de Bourgogne este ideal.

Dacă trecem de pe tărâmul medical pe cel spiritual, ne întâlnim cu o mulțime de simboluri și aplicațiuni religioase ale vinului și a untului de lemn.

În sf. Liturghie vinul se preface în sângele Mântuitorului. „Este cineva bolnav între voi? Să cheme preoții bisericii și să se roage pentru el, ungându-l cu unt de lemn, întru numele Domnului“²⁾.

După ce samarineanul a turnat unt de lemn și vin pe rănilor nefericitului și le-a pansat, l-a pus pe animalul său.

Este probabil că el însuși s'a urcat pe acest animal. Aceasta va fi fost cu anevoie și micul animal va fi protestat în felul său. În general, tablourile și comentariile reprezintă pe samarinean mergând alături de animalul său. Dar, oare, rănitul putea să se țină în șea? El sta culcat și susținut, desigur, de bunăvoința însoțitorului. Fără îndoială, rănitul era „pe jumătate mort“. Dar, dacă el era „pe jumătata mort“, totodată era și viu pe jumătate!

D'alinteri expresiunea „pe jumătate mort“ trebuie luată într'un înțeles potrivit. Astfel preotul, după o lungă ședință de mărturisire, sau după o zi de grea misiune zice: sunt mort de jumătate. Acesta este un mort relativ, fiindcă o spune el însuși și dacă o poate declara cu propria sa gură nu trebuie să o credem întocmai.

Animalul samarineanului milostiv aduce intrigi între comentatori.

Unii autori superficiali pun altă întrebare: cui aparținea acest animal? Samarineanului? Rănitului? Ezitarea nu are loc aici. Samarineanul este acela care a pus pe cel rănit „pe dobitocul său“. Rănitul a avut animal? Dacă ar fi avut l'ar fi luat tâlharii. Ar fi scăpat astfel de riscul de a fi identificați.

Samarineanul a condus pe protejatul său la un han.

Hanul oriental nu era decât un simplu adăpost pentru caravane. Sub acelaș acoperiș erau a-

1) Vin de Bourgogne.

1) „Jardin de la santé“.

2) Iacov. V. 14.

nimale mari și animale mici, dar cu atât mai su-părătoare. Acestea din urmă pișcau și sugeau, noaptea, pe cei ce dormeau întinși pe simple ro-gojini.

Europenii cari au fost constrânși să se găz-duiască în aceste hanuri afirmă că sunt cu totul contrare „confortului modern” din hanurile no-astre și unul dintre ei spunea: „Frații mei, nu vă doresc acest rău”.

Unui scriitor francez¹⁾ i-a rămas o amintire penibilă despre aceste tabere: „Cine a văzut unul din aceste hanuri, cine a găzduit în ele, nu le va uita niciodată”.

Chiar și astăzi se află la mijlocul drumului între Ierusalim și Ierihon un han, care se numește „hanul roșu”, probabil din cauza rocilor de man-ganez. I se mai spune și „hanul sângelui”. Iată o însemnare curioasă. Este adevărat că în Bruxelles se află berărie „la moartea subită”.

Palestinienii numesc hanul din chestiune: „hanul samarineanului milostiv”. Bine'nțeles hanul atât de sărăcăcios și primitiv unde s'a adăpostit rănitul n'a putut rezista 20 de secole. Deci hanul de azi este desigur altul. Dar, oare este clădit pe acelaș loc? Cine poate spune?

Samarineanul milostiv a coborât rănitul de pe animal, apoi „i-a purtat de grijă”.

Milostenia trebuie să fie perseverență. Nu e de ajuns că avem o vorbă bună pentru cel nenorocit, — gestul spontan al milei. Trebuie să ne interesăm mai de aproape de cei ce suferă. Să nu aducem înainte alte afaceri, cari de regulă sunt mai urgente, ci să fim preoți devotați și li-niștiți, cari, când au prilej, găsesc timp destul pentru binefaceri.

Un bolnav zicea odată despre un preot: „Este om bun, dar el este toată vremea agitat și așa de zorit, că abia îndrăsnesc să încep cu el vre-o con-versație. Tot mereu trage ceasul și zice că mai are încă multe de isprăvit”. Samarineanul milostiv nu se simte mulțumit a zice rănitului: „Bietul meu prieten, iată-te într'o stare vrednică de milă. Curaj! Eu voi rosti pentru tine o rugăciune bună”. E admisibil ca noi preoții, pentru a ne debarasa de cei ce suferă, să zicem?: „Vă deplâng; dar curaj! Voi rosti o rugăciune pentru voi”. Dar oare, într'adevăr o vei rosti? Apoi, chiar dacă o rostești, atâta nu ajunge. Trebuie să ne între în suflet cazurile vrednice de milă. Putem noi spune despre noi, ca și despre samarineanul milostiv „i-a purtat de grijă” celui nenorocit?

Departate de a se fi gândit să se grăbească. Acest samarinean milostiv zăbovi toată noaptea în han, până când — Evanghelia ne spune — s'a făcut ziua.

I-a plătit doi dinari. Se va zice că este pu-țin. Dacă samarineanul nu era bogat; conduita lui era cu atât mai mișcătoare. El dădu puținul ce-l avea.

Avem noi dreptul de a face asemănare întru această milostenie a unui bărbat și aceea a unei femei, a văduvei care a dat modestul ei obol? Aceia jertfesc mult cari renunță la tot ce au. Stă-pânul dă mai puțină importanță părții materiale a darului și ține cont mai mult de imboldul lăuntric al lui. Doi dinari era salariul potrivit pentru două zile de lucru, câștigat de un muncitor. Pentru a ști aceasta ne lipsesc contractele de muncă din epoca aceea? Nu! E destul să deschidem sf. Evang. a lui Mateiu la cap. XX. v. 2: „Invoindu-se cu lucrătorii cu un dinar pe zi, i-a trimis pe ei ca să lucreze în vie”.

Muncitorii de azi pretind mai mult, și nu fără drept, dar de cele de mai multe ori lucră mai puțin.

Era mai simplu pe vremea Evangheliei: 2 dinari pentru 2 zile.

De alminteri, samarineanul cel milostiv pro-mite că are să revină. El zise hangiuului: eu fți voi înțoarce tot ceace vei cheltui în plus. Ce însemnează acest plus? Rănitul, probabil, va tre-bui steie acolo câtva timp și, afară de găzduire, va avea lipsă de anumite îngrijiri, să mai ia spre exemplu, încă puțin unt de lemn și vin.

Unii comentatori (de multe ori amuzanți) ar vrea să știe dacă samarineanul a revenit, dacă rănitul s'a vindecat, dacă acești oameni au rămas prieteni și că ce s'a mai întâmplat.

Trad. de Pr. Gh. Cereanț

Informațiuni

● Ziua M. S. Regelui Mihai I și a Legiunii „Arhanghelul Mihail” a fost sărbată în toată țara prin Doxologii, cuvântări, defilări și festivaluri.

Cea mai mare festivitate s'a desfășurat la Iași, care este leagănul mișcării legionare, în pre-zența M. S. Regelui Mihai I, a reginei mame Elena, și a membrilor guvernului în frunte cu dl general I. Antonescu și cu dl Horia Sima comandantul mișcării legionare.

După serviciul divin dela Mitropolie a urmat o ședință publică de cuib legionar, în cadrul că-reia au vorbit d-nii miniștri C. Georgescu, H. Sima, I. Antonescu și I. Z. Codreanu tatăl Căpitanului. Erau de față mai multe mii de legionari din toată țara, cari apoi au defilat prin fața Regelui și a guvernului.

După amiazi M. S. Regele, M. S. Regina mamă și guvernul au vizitat Căminul Cultural

1) R. P. Buzo.

Creștin dela „Râpa Galbenă“ care este cea dintâi zidire legionară din România.

La Arad Doxologia a fost servită de P. S. S. Părintele Episcop Andrei în fața autorităților civile și militare locale. În cuvântarea rostită după Tedeum P. Sfinția Sa a tâlmăcit durerea și bucuria ce o simte neamul românesc în ziua când sârbează ziua Regelui Mihai I și comemorează cei 13 ani dela întemeierea Legiunii „Arhanghelul Mihail“.

După amiazi, în sala Palatului Cultural în prezența unui public neobișnuit de numeros, s'a desfășurat un mare festival, în cadrul căruia a vorbit profesorul Emil Patachi și au cântat 2-4 cântări religioase și legionare toate corurile din Arad: Corul studenților teologi sub conducerea d-lui prof. C. Givulescu, Armonia condusă de I. Lipovan, Roata Aripată condusă de pr. Lugojan, Doina Crișanei condusă de prof. Ageu, Tinerimea din Pârneava condusă de pr. I. Brândașiu și Corul muncitorilor ceferiști condus de Gh. Șerbu.

● **Cutremurul de pământ** care a zguduit temelile pământului românesc Duminecă dimineața — în 10 Nov. c. — a adus încă o grea încercare asupra țării noastre. Școli, biserici și case au fost năruite peste multe victime; orașe și sate au fost aproape în întregime nimicite; jalea și doliul au îndurerat toate inimile. Pagubele nu pot fi calculate. Numai în Capitala țării ele sunt enorme.

Sunt tot încercări și pedepse dumnezeiești, din cari e vremea să tragem cuvenitele învățăminte morale; pentru morți și pentru vii. Mâna lui Dumnezeu ocrotește și binecuvintează, dar și pedepsește, mult mai aspru decât omul.

Din tragediile întâmplare, următoarea este uimitoare și edificatoare: O mamă cu copilul în leagăn, văzând desfăcându-se pereții casei care se prăbușea, s'a aruncat disperată asupra copilului să-l apere. Între dărâmurile pereților casei prăbușite mama a fost aflată moartă și copilul teafăr.

Și încă ceva: casele cinstite lucrute nu au suferit nimic; cele fără temeiuri solide și zidite cu înșelăciune, s'au ruinat.

În arhitectură este ca și în Evanghelie: se năruie casele zidite pe nisip și înfruntă încercările vrăjmașe *casele zidite pe piatră*.

● **Numiri.** În ședința Ven. Consiliu eparhial, secția bisericească, ținută Vineri în 15 Nov. a. s'au făcut următoarele numiri:

Pr. T. Săracu refugiat din parohia Fughiu-Bihor s'a repartizat la parohia Târnova II.

Pr. Valeriu Bara refugiat din parohia Roșiori-Bihor se utilizează la parohia Grăniceri III.

Pr. Miron Mărușca refugiat din Chiribiș-Bihor se repartizează la Moneasa.

Pr. I. Cociuban refugiat din Cluj parohia II, se utilizează la Ineu parohia II vacantă.

● **Conferință catihetică.** Joi 14 Noembrie a. c. s'a ținut în Arad conferința catihetică a preoților din protopopiatul Arad, sub președinția părintelui protopop Florea Codreanu. Din partea Veneratului Consiliu eparhial a participat părintele consilier referent Caius Turicu.

La orele 9 dimineața s'a oficiat în catedrală „Chemarea Duhului Sfânt“, după care a urmat lecția practică a părintelui C. Tătar, despre „Nunta din Cana“, predată elevelor din clasa III-a dela școala primară Nr. 2 din Arad. După terminarea lecției preoțimea a trecut în sala de ședințe a Consiliului parohial din Arad, unde părintele protopop Florea Codreanu printr'o cuvântare ocazională deschide conferința. S'a făcut apoi critica lecției predate, iar preoții: R. Oancea și T. Șerb au cetit lucrările Cucernicilor lor despre: „Desvoltarea interesului față de cultul divin“. După mai multe discuții privitoare la această problemă, s'a hotărât ca pe viitor atari conferințe catihetice să se țină în cerc mai restrâns și la parohiile dela sate.

La orele 12 părintele protopop Florea Codreanu ridică ședința, mulțumind tuturor pentru participare și pentru râvna arătată în discuțiile ce au avut loc în cadrul conferinței.

O conferință asemănătoare s'a ținut și la Buteni.

D. T.

Nr. 5022/1940.

Comunicate

Consiliul Eparhial a luat cu regret la cunoștință trecerea la cele eterne a protopresbiterului Mihai Cosma din Ineu.

Până la noui dispoziții, încredințăm cu administrarea provizorie a protopopiatului Ineu pe Cucernicul Părinte Ioan Giurgiu din Mocrea.

Arad, în 11 Noembrie 1940.

† ANDREI

Episcop

Traian Cibian
consilier ref. eparhial.

În conformitate cu dispoziția cuprinsă în statutele fondului de ajutor, comunicăm, că cezurând gestiunea fondului pe exercițiul 1939/1940, l-am aflat în ordine și am constatat următorul

B I L A N Ţ :

Numerar	1. leu	Capital	1737585. lei
Depuneri	988800. —	Creditori	202850. —
Avansuri	1271698. —	Excedent	333614. —
Gotizații rest.	13550. —		
	2274049. —		2274049. —
Ajutoare de înmormântare	375000. lei	Dobânzi	87190. lei
Chelt. de adm.	32526. —	Cotizații	654900. —
Diverse chelt.	950. —		
Excedent	336614. —		
	742090. —		742090. —

Arad, la 11 Noembrie 1940.

Sava Tr. Seculin m. p.
președintele comisiei de control